

Aicina izstrādāt precīzu regulējumu

Valsts prezidents Egils Levits izsludinājis 14. jūlijā pieņemto likumu "Grozījumi Izglītības likumā", vienlaikus aicinot Ministru kabinetu sagatavot precīzu un korektu regulējumu par pašvaldības līdzdalību privāto izglītības iestāžu finansēšanā, nepieļaujot pašvaldību līdzekļu nelietderīgu un necaurspīdīgu izlietojumu.

"Grozījumi Izglītības likumā" precīzē pašvaldības līdzdalību akreditētas privātās izglītības iestādes uzturēšanas izdevumu finansēšanā, ja tajā vispārējās pamatzglītības programmu apgūst bērns, kura dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā. Ar šo likumu potenciāli ir paplašināts to privāto izglītības iestāžu loks, kas varēs pretendēt uz pašvaldību finansē-

jumu, tādēļ Valsts prezidents vērs uzmanību, ka vienlaikus likums joprojām paredz valdībai tiesības noteikt kārtību, kādā notiek līgumu slēgšana starp pašvaldību un privāto izglītības iestādi par attiecīgās privātās izglītības iestādes uzturēšanas izdevumu finansēšanu, un tiesības noteikt izglītojamo mērķa grupas, kuru mācību maksu sedz pati attiecīgā izglītības iestāde. Tāpat no likuma regulējuma un tā mērķa un jēgas nepārprotami izriet, ka visas privātās izglītības iestādes nevarēs pretendēt uz pašvaldības līdzfinansējumu, norāda Levits. Tas būs iespējams tikai īpašos gadījumos, kad bērnam nepieciešama īpaša mācību vide vai mācību metodika izglītības iegūšanas procesā.

Tādēļ Valsts prezidents vēstulē Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam aicina "nevilcinoties, atbildīgi un rūpīgi strādāt ar šo Saeimas doto pilnvarojumu un sagatavot precīzu un korektu regulējumu, kas nodrošinās mērķa sasniegšanu, vienlaikus nepieļaujot pašvaldību līdzekļu nelietderīgu tērēšanu un iespējamus centienus saņemt pašvaldības finansējumu pretēji attiecīgās normas mērķim un jēgai".

Līdz šim pašvaldības iesaistījušās privātās izglītības iestādes izglītības pakalpojuma finansēšanā tikai gadījumos, ja šī izglītības iestāde īstenoja tādu vispārējās izglītības programmu, kura netiek piedāvāta šīs pašvaldības dibinātajās izglītības iestādēs.▶

ASV izsaka Krievijai "būtisku priekšlikumu"

ASV ir izteikušas Krievijai "būtisku priekšlikumu" par Krievijā aizturēto amerikāņu Britnijas Graineres un Pola Vīlana atbrīvošanu, paziņoja ASV valsts sekretārs Entonijus Blinkens. Ziņu par šādu "būtisku piedāvājumu" Krievijai apstiprināja arī ASV Nacionālās drošības padomes preses sekretārs Džons Kērbijis, kurš tomēr piebilda, ka ASV neatklās šī piedāvājuma detaļas. ASV telekanāls CNN un vairāki citi mediji ziņoja, ka prezidenta Džo Baidena administrācija piedāvājusi atbrīvot ASV ieslodzīto Krievijas ieroču tirgoni Viktoru Butu, lai viņu apmainītu pret Graineri un Vīlanu. Blinkens tomēr atteicās apstiprināt vai noliegt šo ziņu. Bijušais padomju virsnieks Buts 2011. gadā ASV tika atzīts par vainīgu ieroču kontrabandā un tagad izcieš 25 gadu cietumsodu. Maskava jau gadiem ilgi

ir pieprasījusi viņa atbrīvošanu.

Blinkens paziņoja, ka viņam "tuvākajās dienās" ir gaidāma telefonsaruna ar Krievijas ārlietu ministru Sergeju Lavrovu par Graineres un Vīlana atbrīvošanu. Tā būs Blinkena pirmā saruna ar Lavrovu kopš 15. februāra, kad ASV valsts sekretārs brīdināja Krieviju neiebrukt Ukrainā. Apsardzes darbinieks Vīlans, kurš ir bijušais ASV jūras kājnieks, 2018. gada decembrī tika aizturēts Maskavā. 2020. gadā viņam tika piespriests 16 gadu cietumsods par spiegošanu, bet viņš savu vainu noliedz. Sieviešu nacionālās basketbola asociācijas zvaigzne Grainere 17. februārī tika aizturēta saistībā ar apsūdzībām par Krievijā nelegālo elektronisko cigarešu kārtidžu ar marihuānas eļļu pārvadāšanu savā bagāžā. Krievijā par šo pārkāpumu draud līdz pat desmit gadiem cietumā.▶

Godasardzē varētu būt arī sievietes

Nacionālie bruņotie spēki aicina arī sievietes pieteikties dienestam Štāba bataljona Godasardzes rotā, kura nodrošina godasardzi pie Brīvības pieminekļa un Rīgas pils. Godasardzes rota ir ikdienā redzamākā NBS apakšvienība, kas reprezentē Latviju un NBS, nodrošinot godasardzi pie Brīvības pieminekļa un Rīgas pils, kā arī piedaloties valsts nozīmes reprezentatīvos pasākumos, augstu viesu sagaidīšanā un pārstāvot Latviju starptautiskos militāros pasākumos. Sieviešu iesaiste godasardzē vairo sabiedrības izpratni par to, cik nozīmīga ir katra pilsoņa līdzdalība un atbildības daļas uzņemšanās vis-

aptverošas aizsardzības stiprināšanā, norāda NBS. **Patlaban 16,7% NBS personāla ir sievietes, kuras pilda dažādus amatus visās vienībās**, tajā skaitā vadošos amatos. Līdzās vīriešu kārtas kolēģiem bruņotajos spēkos arī sievietes pilda amatus gan kaujas vienībās, gan Gaisa spēkos, ir Jūras spēku kuģu komandieres un ieņem daudzus citus nepieciešamus amatus. NATO valstīs sieviešu iesaistei godasardzēs ir ilggadēja prakse. Trīs Baltijas valstu vidū Latvija būs pirmā, kas uzņems sievietes godasardzes vienības sastāvā. Godasardzes rotas pirmsākumi meklējami 1919. gadā.▶

FOTOFAKTS

Pielaiķo

Romas pāvests Francisks (no kreisās) šonedēļ viesojas Kanādā. **Vizītes galvenais nolūks ir atvainoties par katoļu baznīcas līdzdalību noziegumos pret šīs valsts pamatiedzīvotāju indiāņu un inuītu bērniem.**

FOTO - AFP/LETA

Ieņēmumi auguši

Valsts konsolidētā kopbudžeta deficīts šī gada pirmajos sešos mēnešos bijis par 726,5 miljoniem eiro zemāks nekā 2021. gada attiecīgajā periodā un veido 227,1 miljonu eiro, informēja Finanšu ministrijas pārstāvji. Kopbudžeta ieņēmumus pirmajā pusgadā saņēmti 6,8 miljardi eiro, un salīdzinājumā ar pagājušā gada pirmo pusē tas ir par 773,1 miljonu eiro jeb 12,9% vairāk. Savukārt kopbudžeta izdevumi tika izlietoti septiņu miljardu eiro apmērā, pieaugot vien par 46,6 miljoniem eiro jeb 0,7% – pretēji izdevumu pieaugumam Covid-19 atbalsta dēļ pērn 23% apmērā salīdzinājumā ar 2020. gadu. Centrālās statistikas pārvaldes **dati par mazumtirdzniecības apgrozījumu gada pirmajos piecos mēnešos rāda, ka tas bijis par 23,7% augstāks nekā gadu iepriekš.** Pirmajā pusgadā procentuālajā izteiksmē visstraujāk pieauguši nodokļu ieņēmumi izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarē, mākslas, izklaides un atpūtas nozarēs.▶

ĪSUMĀ

Latvija. Valdība vakar atbalstīja Aizsardzības ministrijas piedāvājumu sniegt papildu militāro atbalstu Ukrainai. Ministrijā nekommentēja, kāda veida atbalsts ukraiņiem tiks sniegts. Minētā jautājuma izskatīšanai bija sasaukta Ministru kabineta slēgta ārkārtas sēde. Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā Latvija kopumā ir sniegusi militāro atbalstu Ukrainai vairāk nekā 200 miljonu eiro vērtībā, šādi nodrošinot ieročus un individuālo ekipējumu, bezpilota lidaparātus, sausās pārtikas uzturdevas, municiju, prettanku ieročus un pretgaisa raketes "Stinger".

ASV prezidents Džo Baidens ir izvēlējis Covid-19 un pārcietis slimību vieglā formā. Baidens arī mudināja amerikāņus saņemt Covid-19 vakcīnas balstdevu un nepieciešamības gadījumā veikt testu. Saslimšana ar Covid-19 Baidenam tika konstatēta pirms nedēļas. Viņam bija neliela temperatūra un viegli simptomi, to vidū klepus. Slimības laiku prezidents pavadīja pašizolācijā savos Baltā nama apartamentos un strādāja attālināti. Atbilstoši medicīnu ieteikumiem viņš lietoja farmācijas uzņēmuma "Pfizer" ražotās pretkovidā tabletes "Paxlovid".

Ukrainā sabiedriskās domas aptauja rāda, ka pārliecinošs vairākums valsts iedzīvotāju ieilst pret jebkādu piekāpšanos Krievijai un nebūtu gatavi samierināties ar valsts teritorijas daļēju zaudēšanu apmaiņā pret mieru. Kijivas Starptautiskā socioloģijas institūta veikta aptauja liecina, ka 84% respondentu nav pieņemama nekādas Ukrainas teritorijas atdošana Krievijai, un tikai 10% aptaujas dalībnieku domā, ka Ukraina varētu atdot daļu savas zemes Krievijai, lai atjaunotu mieru un saglabātu neatkarību. Ukrainas austrumos, kur notiek sīvākās kaujas, šādu viedokli atbalsta 16% respondentu, bet arī tur pārliecinošs vairākums (77%) ir pret jebkādu piekāpšanos Krievijai.

ŠAJĀ DIENĀ

29. jūlijā

1836. Parīzē atklāja Triumfa arku.

1883. Dzimis Itālijas diktators Benito Musolīni.

1899. Parakstīta Pirmā Hāgas konvencija, kas nosaka kara likumus un definē kara noziegumus.

1954. Lielbritānijā publicēta Dž. R. R. Tolkīna "Gredzenu pavēlnieka" pirmā daļa.

1987. Lielbritānijas premjerministre Mārgareta Tečere un Francijas prezidents Fransuā Miterāns parakstīja vienošanos par tuneļa izbūvēšanu zem Lamanša šauruma.